

ЗАКОН О БАЊАМА

Члан 1.

Овим законом уређује се начин искориштавања природних љековитих фактора, дефинишу субјекти који обављају бањску дјелатност, одређују врсте услуга које се пружају у бањама, те услови за обављање бањске дјелатности.

Члан 2.

Изрази који се користе у овом закону имају сљедеће значење:

- а) здравствена заштита у бањама је превенција, лијечење и општа рехабилитација болести и повреда. Основни вид здравствене заштите у бањама је балнеолошка и балнеофизикална терапија,
- б) бањски туризам је врста здравственог туризма који се практикује у бањама са циљем промоције здравља, одмора и релаксације и
- в) велнес у смислу овог закона подразумијева боравак у бањама мотивисан жељом за остварењем хармоничног здравственог стања духа и тијела. Састоји се од четири елемента: физичке активности, здраве исхране, духовне активности и релаксације.

Члан 3.

(1) Природни љековити фактори су: подземне термоминералне и радиоактивне воде, љековито блато, љековити пијесак и љековити гасови, клима, те остали природни услови средине чија су љековита својства научно доказана и који се користе у терапијске сврхе.

(2) Природни љековити фактори су природна добра од општег интереса који се налазе под посебном друштвеном заштитом.

(3) Природне љековите факторе могу користити јавне установе или привредна друштва уколико имају дозволу за обављање здравствене, туристичке или неке друге привредне или услужне дјелатности под условима утврђеним прописима о обављању здравствене, односно туристичке дјелатности, као и уколико испуњавају услове за обављање бањске дјелатности у складу са овим законом (у даљем тексту: корисник природног љековитог фактора).

Члан 4.

(1) Искориштавање природних љековитих фактора обавља се у складу са начелима економичности и одрживом коришћењу природних ресурса ради задовољавања ширих друштвених потреба.

(2) Уколико је на подручју гдје се налази извор или налазиште природног љековитог фактора ограничена могућност његовог искориштавања, у том случају неопходно је примарно задовољити потребе лијечења.

(3) Ако могућност употребе и искориштавања природних љековитих фактора превазилази потребе лијечења, онда се ти фактори могу користити прије свега за туристичке и друге привредне потребе.

(4) Уколико се мишљењем надлежне институције из члана 6. став 1. овог закона утврди да је ријеч о обновљивим природним љековитим факторима или да утврђене залихе тих ресурса омогућавају да се према начину и количини експлоатације, природни љековити фактор може користити дужи период, али не мање од 100 година, корисници природног љековитог фактора могу природни љековити фактор прометовати, односно користити и у комерцијалне сврхе (паковање, продаја), уз плаћање уговорене концесионе накнаде.

(5) Министар надлежан за послове здравља у сарадњи са министром надлежним за послове туризма, правилником прописује начин декларисања, услове за продају и рекламирање природног љековитог фактора.

Члан 5.

Искориштавање природних љековитих фактора, који се односе на подземне воде обавља се у складу са прописима из области рударства и прописима из области концесија.

Члан 6.

(1) Министар надлежан за послове здравља, на приједлог јединице локалне самоуправе или корисника природног љековитог фактора и уз мишљење институције која се бави анализом природних фактора, рјешењем утврђује који природни фактори у поједином подручју имају својство природних љековитих фактора.

(2) Саставни дио мишљења из става 1. овог члана представља и елаборат о квалитету и терапијској вриједности природног љековитог фактора.

(3) Министар надлежан за послове здравља правилником прописује садржај елабората из става 2. овог члана и услове које мора да испуњава институција за давање мишљења о терапијској вриједности природног љековитог фактора.

(4) Министар надлежан за послове здравља рјешењем овлашћује институције за давање мишљења о терапијској вриједности љековитог фактора.

Члан 7.

(1) Рјешењем о утврђивању природног љековитог фактора одређују се мјере за заштиту природног љековитог фактора, односно његовог извора или налазишта.

(2) На рјешење из става 1. овог члана у дијелу који се односи на заштитне мјере природног љековитог фактора, односно његовог извора или налазишта сагласност даје министар надлежан за област екологије, односно рударства, те Завод за заштиту културног, историјског и природног наслеђа, уколико је ријеч о заштићеном локалитету, односно подручју.

Члан 8.

(1) Јединица локалне самоуправе одређује уже и шире заштитно подручје у складу са мишљењем надлежне институције из члана 6. овог закона.

(2) Заштитно подручје обухвата ужу и ширу околину природног љековитог фактора, које се односи на заштиту извора природног љековитог фактора у оквиру којег је забрањено обављати радње и зајактивности које би могле негативно да утичу на количину, квалитет и одрживост природног љековитог фактора.

(3) Уже заштитно подручје одређује се урбанистичко–планском документацијом.

Члан 9.

(1) Право искориштавања природног љековитог фактора из члана 3. овог закона стиче се концесијом.

(2) Концесија за искориштавање природних љековитих фактора у својини Републике Српске може се дати домаћем и страном правном лицу у сврху обављања здравствене заштите и бањског туризма.

(3) Влада Републике Српске, на приједлог Комисије за концесије доноси одлуку о додјели концесије за искориштавање природних љековитих фактора из члана 3. овог закона.

Члан 10.

(1) Корисник концесије плаћа концесиону накнаду за искориштавање природних љековитих фактора.

(2) Концесиона накнада плаћа се према количини искориштеног природног љековитог фактора, у складу са прописима из области концесија.

(3) Влада Републике Српске може одлучити да се концесиона накнада плаћа у нижем износу ако се концесија додјељује за потребе здравственог лијечења становништва Републике Српске или за потребе социјалне или сличне дјелатности, осим за обављање привредне дјелатности и других дјелатности које се обављају на тржишним основама.

Члан 11.

Просторна цјелина, простор или мјесто (у даљем тексту: географско подручје) у којем се налази природни љековити фактор, може да се прогласи бањом у случајевима предвиђеним овим законом.

Члан 12.

Јединица локалне самоуправе омогућава развој бања и других мјеста у којима се налазе природни љековити фактори у складу са просторним планом, основама регулационог плана и другом урбанистичко-планском документацијом.

Члан 13.

(1) Бања је заокружено географско подручје на којем постоји или се користи један или више природних љековитих фактора и која испуњава услове у погледу уређености и опремљености за њихово дугорочно кориштење у складу са одредбама овог закона.

(2) Бање могу бити:

а) купалишта (топлице), ако за лијечење, рехабилитацију, превенцију болести и промоцију здравља употребљавају подземне термоминералне и радиоактивне воде, љековито блато, љековити пијесак или љековите гасове и

б) климатска љечилишта, ако за лијечење, рехабилитацију, превенцију болести и промоцију здравља употребљавају климатске карактеристике подручја.

Члан 14.

(1) Министар надлежан за послове туризма у сагласности са министром надлежним за послове здравља и уз претходно прибављена мишљења министара надлежних за послове заштите животне средине, водопривреде и урбанизма, а на приједлог јединице локалне самоуправе или корисника природних љековитих фактора проглашава географско подручје које се сматра бањом, ако:

а) се у географском подручју налази природни љековити фактор,

б) се у географском подручју налазе примјерени, техничко и хигијенски уређени здравствени објекти и уређаји,

в) је у географском подручју организована здравствена служба и пружање здравствених третмана,

г) географско подручје има уређене комуналне уређаје и инфраструктуру за комуналну и личну хигијену,

д) се природни љековити фактори користе за промоцију здравља (велнес, фитнес) и туристичку рекреацију, у складу са чланом 4. став 3. овог закона,

ђ) географско подручје има усвојен регулациони план који предвиђа постојање и развој бања,

е) постоје добре саобраћајне везе са насељеним мјестом,

ж) су у географском подручју смјештени одговарајући туристички и угоститељски објекти са пратећом понудом и

з) се географско подручје одликује урбаном естетиком (шеталишта, паркови, травнате површине, уређене фасаде кућа, чистоћа итд.).

(2) Ако географско подручје испуњава само услове из става 1. тачка а) овог члана може бити проглашено бањом уколико у року који не смије бити дужи од пет година, а који споразумно одреде органи из става 1. овог члана, испуни остале прописане законске услове за бању.

(3) Ако географско подручје у року од пет година не испуни услове из става 1. овог члана, губи статус бање.

(4) Јединица локалне самоуправе и корисници природног љековитог фактора могу поново покренути поступак за проглашење географског подручја бањом уколико се испуне сви услови из става 1. овог члана.

(5) Трошкове поступка проглашавања географског подручја бањом сноси јединица локалне самоуправе, односно корисници природног љековитог фактора који су поднијели такав приједлог.

(6) Поступак којим се утврђују да ли су испуњени услови за проглашење географском подручја бањом спроводи Комисија именована од министра надлежног за послове туризма.

(7) Министар надлежан за послове туризма у сарадњи са министром надлежним за послове здравља и министрима надлежним за послове урбанизма, екологије, правилником ће прописати критеријуме за проглашење бање из става 1. овог члана.

Члан 15.

(1) Бањом управља јавна установа или привредно друштво које води рачуна о њеном очувању, кориштењу и унапређивању у складу са чланом 4. овог закона.

(2) Корисници природног љековитог фактора сваке треће године провјеравају квалитет природног љековитог фактора и дају на увид министарству надлежном за послове здравља.

(3) Корисник природног љековитог фактора организује сталну хигијенску и техничку контролу, а уколико постоје оправдани разлози, министарство надлежно за послове здравља може од субјекта који управља бањом захтијевати пријевремену провјеру квалитета природног љековитог фактора.

(4) Корисник природног љековитог фактора обавезан је да обезбиједи уређаје и опрему за заштиту од загађивања и других штетних утицаја у коришћењу природног љековитог фактора.

Члан 16.

Заштита, унапређивање и кориштење подручја бање врши се у складу са овим законом и законима који уређују област заштите и кориштења природних добара, заштите животне средине, туризма, просторног уређења, урбанизма и здравствене заштите.

Члан 17.

(1) Јединица локалне самоуправе планским документом прописује посебно уређење бање.

(2) Планским документом из става 1. овог члана уређују се питања у вези са употребом природног љековитог фактора и уређењем бање, а посебно питања:

а) заштите и очувања природних љековитих фактора,

б) изградње и уређења бања и угоститељско-туристичких објеката,

в) права и обавезе гостију у вези са употребом природног љековитог фактора,

г) употребе и одржавања комуналних уређаја и јавних насада,

д) спречавања активности које могу да наруше основна обиљежја и својства бање,

ђ) одржавања, хигијене и јавног и кућног реда,

е) стварања и развоја робне марке бање, те њене промоције и

ж) начина, те услова сарадње јавног и приватног сектора на подручју бање приликом њеног развоја и промоције.

(3) Пословање у складу са планским документом из ст. 1. и 2. овог члана обавезујуће је за јавне установе, односно за привредна друштва која управљају бањом.

Члан 18.

Корисници бањских услуга употребљавају природне љековите факторе у складу са планским документом из члана 17. овог закона.

Члан 19.

Јавне установе или привредни субјекти који управљају бањама могу закључивати уговоре са Фондом за здравствено осигурање, заводима из области здравствене заштите, односно са путничким агенцијама и другим правним лицима о прихватању и смјештају осигураника, односно гостију.

Члан 20.

(1) У бањама се у сврху превенције болести, лијечења и рехабилитације терапије обављају употребом природних љековитих фактора, физиотерапеутских и других савремених физикалних средстава и лијекова, који превентивно дјелују и спречавају обољења, лијече и медицински рехабилитују болеснике, односно путем примјене осталих физикалних агенаса и лијекова.

(2) Пружање здравствених услуга у оквиру бање обавља се у складу са прописима из области здравствене заштите.

Члан 21.

Уколико постоје могућности за употребу природног љековитог фактора у туристичке и друге привредне сврхе у складу са чланом 4. став 3. овог закона, у склопу бања може се организовати пружање велнес услуга.

Члан 22.

(1) Велнес услуге у смислу члана 14. став 1. тачка д) овог закона подразумијевају употребу физикалне медицине, те опуштање и његу и љепоту тијела, уз могућност коришћења природног љековитог фактора, а у сврху рекреације, релаксације и превенције болести (различите врсте сауна, масажа и сл.).

(2) Велнес услуге у смислу члана 14. став 1. тачка д) овог закона пружају се у склопу угоститељских објеката за смјештај или у засебним грађевинским цјелинама и то у амбијенту који одговара основној намјени велнеса – опуштању духа и тијела.

Члан 23.

(1) Надзор над примјеном овог закона и прописа донесених на основу њега врши министарство надлежно за послове здравља, министарство надлежно за послове туризма и министарство надлежно за послове индустрије, енергетике и рударства.

(2) Инспекцијски надзор над примјеном овог закона врши надлежна инспекција у складу са овлаштењима утврђеним посебним законима из области здравствене заштите, туризма, угоститељства, просторног уређења, екологије, индустрије и рударства.

Члан 24.

(1) Новчаном казном од 5.000 КМ до 30.000 КМ казниће се за прекршај правно лице, ако:

а) у супротности са одредбама чл. 4. и 5. овог закона продаје или рекламира природни љековити фактор,

- б) користи природне љековите факторе прије него што добије одобрење надлежног органа из чл. 6, 9. и 14. овог закона и
- в) се не придржава планског документа јединице локалне самоуправе из члана 17. овог закона.

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 2.000 КМ до 15.000 КМ.

Члан 25.

- (1) Новчаном казном од 3.000 КМ до 20.000 КМ казниће се за прекршај правно лице, ако:
- а) у супротности са издатим одобрењем из члана 8. овог закона обавља у ужем или ширем заштитном подручју природног љековитог фактора послове који нису дозвољени,
  - б) не провјерава квалитет природног љековитог фактора у периоду предвиђеним чланом 15. овог закона или ако мијења квалитет природног љековитог фактора и
  - в) не обезбиједи уређаје и опрему за заштиту од загађивања и других штетних утицаја у коришћењу природног љековитог фактора.

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 1.500 КМ до 10.000 КМ.

Члан 26.

(1) Министар надлежан за послове здравља ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети:

- а) правилник о начину декларисања, условима за продају и начину рекламирања природног љековитог фактора из члана 4. став 5. овог закона и
- б) правилник о садржају елабората и о критеријумима за овлашћивање институција за давање мишљења о терапијској вриједности љековитог фактора из члана 6. став 3. овог закона.

(2) Министар надлежан за послове туризма ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети правилник о критеријумима за проглашење бање из члана 14. овог закона.

Члан 27.

Сви корисници природног љековитог фактора, односно јавне установе или привредна друштва која управљају бањама и који ступањем на снагу овог закона, не испуњавају услове, а обављају бањску дјелатност у Републици Српској обавезни су да у року од годину дана од дана доношења прописа из члана 14. став 7. овог закона ускладе своје пословање са одредбама овог закона.

Члан 28.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број: 01-398/09
Датум: 11. март 2009. године

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Мр Игор Радојичић